AARHUS UNIVERSITET
SCIENCE AND TECHNOLOGY

Referat af møde i Rådgivningspanelet for DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi
Dato: 6. marts 2019 kl. 10.00 – 14.00
Sted: Vejlsøvej 25, 8600 Silkeborg

Til stede: Prodekan Kurt Nielsen; Direktør Hanne Bach; Chefkonsulent Michael Andersen; Styrelseschef Najaaraq Demant-Poort; Vicedirektør Mads Leth-Petersen; Afdelingschef Hans Roust Thysen; Direktør Thomas Barfoed; Miljøpolitisk chef Karin Klitgaard; Formand Claus Lind Christensen; Specialkonsulent Erik Rasmussen (for Jacob Møller); Specialkonsulent Kirsten Bang (referent)

Fraværende: Direktør Ole Morten Petersen; Miljøpolitisk Chef Jacob Lamm Zeuthen; Kontorchef Jacob Møller; Afdelingschef Morten Pedersen; Afdelingschef Mark Desholm; Direktør Carl-Emil Larsen

Inviterede deltagere: Seniorforsker Carl Christian Hoffmann (Institut for Bioscience/DCE, AU)

Dato: 8. marts 2019

Kirsten Bang

Dagsorden

1. Velkomst
2. Status for DCE
3. Nyt fra Aarhus Universitet
4. Oplæg/drøftelse: DCE's Strategi 2020-2014
5. Mødets faglige emne: 'Minivådområder'
6. Panelets forslag til emner for næste møde

Ad pkt. 1. Velkomst
Kurt Nielsen bød velkommen og startede mødet med en kort orientering om AU-Silkeborg og de tilstødende "naboer". Kurt rettede en speciel velkomst til afdelingschef Hans Roust Thysen, som ny repræsentant for SEGES.

Kurt opfordrede medlemmerne til åben dialog og mindede om, at referatet af møderne udarbejdes således, at drøftelser, kommentarer og forslag fra paneldeltagerne anonymiseres.

Ad pkt. 2. Status og strategiske udfordringer for DCE
Hanne Bach's præsentation, som bl.a. omfattede en orientering om Halvårsrapportering 2018 for DCE, er vedlagt referatet (og ligger desuden på http://dce.au.dk/centret/raadgivningspanel/moedemateriale-og-referater/).

Ad pkt. 3. Nyt fra Aarhus Universitet
Kurt Nielsen orienterede om:

Aarhus Universitet
Aarhus Universitet
Nordre Ringgade 1
8000 Aarhus C

Tlf.: 87150000
E-mail: au@au.dk
www.au.dk

Fakultetet Science and Technology (ST), som DCE er en del af, har vokset sig så stort, at rektor har foreslået at dele det op i to fakulteter. Det skal mindske ledelsesudfordringen og derigennem styrke fagligheden og skabe en bedre balance på universitetet som helhed. Der er dobbelt så mange ansatte i ST som på hvert af de tre øvrige fakulteter på Aarhus Universitet. Der er endnu ikke taget en endelig beslutning om "snittet". Det skal efter diverse drøftelser besluttes af universitets bestyrelse i juni måned. Det er dog udgangspunktet at man videst muligt ikke ændrer på fakultetets faglige enheder (institutter og centre). En beslutning om organisering af det nuværende samlede administrative center sker senest i slutningen af året. Lars Henrik Andersen er tiltrådt som konstitueret dekan da Niels Chr. Nielsen fratrådte sin stilling. Lars Henrik Andersen skal føre fakultetet igennem processen frem mod en opdeling. Det forventes at de to nye dekaner er ansat 1/1 2020.

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd har spurgt 4.379 forskere på AU, om de har oplevet et pres for at ændre deres resultater, for at udskyde en offentliggørelse af deres resultater, eller om de har følt sig presset til at tie stille med de resultater, de er nået frem til. 34 procent har svaret. Af disse har 16 procent følt at de bliver presset for at ændre på deres resultater, udskyde en publikation eller ikke at publicere deres forskningsresultater. Kurt Nielsen understregede, at det er vigtigt at holde sig for øje, at undersøgelsen ikke har kigget på, hvorvidt forskerne HAR ladet sig presse eller udskudt publikation, og at undersøgelsen har givet anledning til en vigtig diskussion – også af hvem der udsætter forskerne for pres.
Det blev fra en paneldeltager bemærket, at pres ikke nødvendigvis skal ses som noget dårligt.

Universitetets interdisciplinære forskningscentre kører godt – bl.a. har Poul Due Jensens Fond (hovedaktionær i Grundfos) doneret 40 mio. kr. til Centre for Water Technology (WATEC). Kurt nævnte også betydningen af, at centrene har et godt potentiale for virksomhedssamarbejde.

Den 4. februar afholdt AU konferencen Partnerskaber for en Bæredygtig Fremtid, hvor der blev sat fokus på forskning, rådgivning, uddannelse og frem for alt erhvervssamarbejde i forhold til FN's verdensmål. Science and Technology spillede en vigtig rolle i konferencen, der blev mødt med stor interesse og hurtigt var udsolgt.

Ad pkt. 4. DCE's Strategi 2020-2014

Hanne Bach gav en kort introduktion til emnet (Hannes præsentation er vedlagt referatet og ligger desuden på http://dce.au.dk/centret/raadgivningspanel/moedemateriale-og-referater/)

Hanne Bach orienterede i den sammenhæng desuden om, at det kvalitetsstyringssytemet, som den forskningsbaserede faglige myndighedsrådgivning fakultetet er om-

fattet af, er ved at blive gennemgået med henblik på, at systemet kan blive i overensstemmelse med den seneste Iso 9001 standard. Det er forventningen, at det justerede system er klar og implementeret i løbet af 2019.

Der blev fra panelet spurgt til, hvorvidt en kommende ny strategi kan blive justeret på en måde, der vil påvirke rammeaftalen med Miljø- og fødevareministeriet. Kurt svarede, at der i strategien kan være opsat mål om fokuseringer og/eller satsninger på forskningsområdet, der på sigt kan påvirke rammeaftalen i og med, at ny viden og nye metoder/teknologier, kan tilbydes og dermed understøtte rådgivningen på nye måder eller nye områder.

Derefter præsenterede Thomas Barfoed og Mads Leth-Petersen hhv. kommunernes og Miljøstyrelsens tilgang til at bidrage til opnåelse af verdensmålene.
(Thomas Barfoeds og Mads Leth-Petersens præsentationer er vedlagt referatet og ligger desuden på http://dce.au.dk/centret/raadgivningspanel/moedemateriale-og-referater/)

Der var bl.a. følgende spørgsmål/kommentarer/forslag til oplæggene:

- Hvad er årsagen til, at kommunerne specielt det seneste år har fået verdensmålene på dagsordenen? Thomas Barfoed: Større og større folkelig og politisk opmærksomhed og debat har skabt en slags ketchup-effekt og medvirket til, at kommuner og virksomheder har taget målene til sig. Der blev fra panelet desuden suppleret med, at verdensmålene giver en god ramme at tale ud fra og det engagerer mange fordi alle kan "se sig selv" i et eller flere af målene.
- Hvordan sikrer man borgerinddragelse og "borger-ejerskab" til bæredygtige løsninger i kommunerne? - Kunne man bruge Citizen Science? Thomas Barfoed: Man kunne f.eks. forestille sig inddragelse af skolebørn bl.a. med henblik på, at de kunne være gode til at påvirke forældrene.
  Grønne Råd og Agenda 21-udvalg har endvidere allerede bidraget til borgerinddragelse på bæredygtighedsområdet.
- Det er vigtigt, at man bliver konkret ift. opfyldelsen af verdensmålene, så det ikke bare bliver "varm luft".
- Det giver god mening at forsøge at definere en baseline, men det er også en udfordring – bl.a. ift. hvor nuanceret man vil definere og hvor ambitiøst udgangspunktet er (eks. "Rent vand" – er Danmark i mål?)

Efter oplæggene kommenterede panelet, hvordan DCE igennem en kommende strategi kunne tilgå verdensmålene. Der var bl.a. følgende opfordringer/kommentarer/forslag:

- Der bør være opmærksomhed på, at bæredygtighed består af en treenighed af social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed.

- Der bør være opmærksomhed på, at indgå i partnerskaber, så kompetencer tværfagligt kommer i spil (– kan også understøtte opmærksomheden på ovenstående treenighed).
- DCE bør udfordre ”plejer”! – Tænk i nye baner og hav opmærksomhed på udnyttelse af nye teknologier og tilgængelighed til nye data (eks. klimaregnskaber).
- Der bør være opmærksomhed på, at der ofte er behov for hurtig viden og svar – måske er der behov for i nogle tilfælde at finde et kompromis mht. kvaliteten.
- DCE bør bringe viden, kompetencer og data i spil og løbende informere virksomheder, kommuner m.fl. om hvordan man kan tilgå verdensmålene ”troværdigt” – hvad er vigtigt at kaste sig over og hvordan måles på opfyldelse osv. Projektet PEER-TRISD - ‘Tackling and managing risks with SDGs (Sustainable Development Goals)”, som Hanne Bach informerede om, blev nævnt som et godt eksempel på dette.

Kurt Nielsen takkede for input, som vil blive benyttet i det videre arbejde med strategien.

Ad pkt. 5. Mødets faglige emne: Minivådområder
Seniorforsker Carl Christian Hoffmann holdt oplæg om minivådområder med åben vandflade og med matrice.
Carl Christian Hoffmann’s præsentation er vedlagt referatet (og ligger desuden på http://dce.au.dk/centret/raadgivningspanel/moedemateriale-og-referater/).

På baggrund af oplægget blev der bl.a. spurgt til følgende:

- Tænkes der i at bruge minivådområder multifunktionelt – herunder til gavn for øget biodiversitet? Carl Christian Hoffmann svarede, at man for de åbne mini-vådområder faktisk ser en høj biodiversitet – både vandplanter og f.eks. frøer kommer hurtigt.

Ad pkt. 6. Panelets forslag til emner for næste møde
Forslag til emner for næste møde var hhv.:

- ”Bolig og byudvikling nær lugtende virksomheder (beregninger af lugtgener – OML modellen)
- ”Klimaopgørelser” (baseline målsætninger, LULUCF)
- ”Modeller” (mere generel strategisk oplæg om brugen af modeller – modelopsætning, validering, usikkerheder, omsætning af data til viden til brug for regulering – eks. med udgangspunkt i luftmodellen OML).

Der blev desuden under drøftelsen af DCE's strategi og verdensmålene udtrykt ønske om, at resultaterne fra projektet PEER-TRISD - 'Tackling and managing risks with SDGs (Sustainable Development Goals)" blev præsenteret.

Panelet opfordres i øvrigt til at sende eventuelle ønsker (til Kirsten Bang kib@dce.au.dk) i god tid inden næste møde, som vil blive afholdt i efteråret 2019.